

Hop – šup!

Pozdrav

Milé sestry a milí bratři, přátelé a hosté vítám Vás na těchto bohoslužbách, na který si budeme připomínat den reformace, vítám Vás slovy apoštolskými:

Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen

Introit: (Jer 6, 16)

Toto praví Hospodin: Stůjte na cestách a vyhlížejte, ptejte se na stezky věčnosti: Kde je ta dobrá cesta? Vydejte se po ní a vaše duše naleznou klid.

Píseň: EZ 754 - Hory, doly, stráně, nebesa i zem, zvučte ke cti

Modlitba

Z knihy modliteb

I. Čtení (Mt 25, 31-46)

31 Až přijde Syn člověka ve své slávě a všichni andělé s ním, posadí se na trůnu své slávy;

32 a budou před něho shromážděny všechny národy. I oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů,

33 ovce postaví po pravici a kozly po levici.

34 Tehdy řekne král těm po pravici: ‚Pojďte, požehnaní mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa.

35 Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst, žíznil jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne,

36 byl jsem nahý, a oblékli jste mě, byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou.‘

37 Tu mu ti spravedliví odpovědí: ‚Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a nasýtli jsme tě, nebo žíznivého, a dali jsme ti pít?‘

38 Kdy jsme tě viděli jako pocestného, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě?‘

39 Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme za tebou?‘

40 Král odpoví a řekne jim: ‚Amen, pravím vám, cokoli jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.‘

41 Potom řekne těm na levici: ‚Jděte ode mne, prokletí, do věčného ohně, připraveného ďáblu a jeho andělům!

42 Hladověl jsem, a nedali jste mi jíst, žíznil jsem, a nedali jste mi pít,

43 byl jsem na cestách, a neujali jste se mne, byl jsem nahý, a neoblékli jste mě, byl jsem nemocen a ve vězení, a nenavštívili jste mě.‘

44 Tehdy odpovědí i oni: ‚Pane, kdy jsme tě viděli hladového, žíznivého, pocestného, nahého, nemocného nebo ve vězení, a neposloužili jsme ti?‘

45 On jim odpoví: ‚Amen, pravím vám, cokoli jste neučinili jednomu z těchto nepatrných, ani mně jste neučinili.‘

46 A půjdou do věčných muk, ale spravedliví do věčného života.“

Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci ho zachovávají. Amen

Slůvko dětem (lekce 6 - Opravdové odpočinutí)

Můžete na bohoslužbu přinést něco, co souvisí se slavením (dort, nebo jen obrázek dortu, party klobouček, nebo balonek...) a zeptat se: Jak oslavíte dnešní neděli? Máte nějaké plány? Na co se těšíte? Je něco takového, co děláte jen v neděli? (Otázky mohou směřovat na celé shromáždění, nejen na děti.)

A jak slavíte třeba narozeniny? (Poukážeme na podobnost v radosti: člověk dělá něco, co ho těší a co má rád. Neděle by se v tom měla podobat jiným svátkům.)

Ještě dříve, než křesťané začali slavit neděli, zachovávali už židé jeden den v týdnu jako den sváteční, den odpočinku. Moc jim na tom záleželo. I Ježíšovi na tom záleželo, jenomže on ten den odpočinku oslavil nečekaně jinak, než jak to bylo zvykem. Jak? To se dozvíte v nedělní škole.

Píseň: EZ 257 - Děkujeme ti, Pane Bože, že nás máš tak rád

Píseň: EZ 714 - Někdo mě vede za ruku, když bojím se jít tmou

Kázání (Jr 18, 1-12)

1 Slovo, které se stalo od Hospodina k Jeremiášovi:

2 „Vstaň a sestup do hrnčířova domu a tam ti ohlásím svá slova.“

3 Sestoupil jsem tedy do hrnčířova domu, právě když pracoval na hrnčířském kruhu.

4 Ale nádoba, kterou vlastní rukou z hlíny zhotovoval, se nepovedla. Začal znovu a udělal z ní nádobu jinou; dělal, co se mu zdálo být správné.

5 I stalo se ke mně slovo Hospodinovo:

6 „Cožpak nemohu naložit s vámi jako ten hrnčíř, dome izraelský? je výrok Hospodinův. Hle, jste v mých rukou jako hlína v rukou hrnčířových, dome izraelský.“

7 Jednou promluvím proti pronárodu a proti království, že je vyvrátím, podvrátím a zničím.

8 Avšak odvrátí-li se onen pronárod od zla, jež páchal a proti němuž jsem mluvil, budu litovat toho, že jsem zamýšlel způsobit mu něco zlého.

9 Jindy promluvím o pronárodu a o království, že je vybuduji a zasadím.

10 Budou-li se však dopouštět toho, co je zlé v mých očích, a nebudou mě poslouchat, budu litovat toho, že jsem slíbil prokázat jim dobré věci.

11 A nyní vyříd' mužům judským a obyvatelům Jeruzaléma: Toto praví Hospodin: Hle, já připravuji proti vám zlo, to zamýšlím proti vám. Navraťte se už každý ze své zlé cesty, napravte své cesty a své skutky.“

12 Oni však řekli: „Zbytečné řeči. Půjdeme za svými úmysly, každý z nás bude jednat podle svého zarputilého a zlého srdce.“

Bratři a sestry, milí přátelé a hosté.

V poslední dobou sleduji našeho syna, jak se furt venku hraje v hlíně. A tak přemýšlím, co ho tak může fascinovat na té obyčejné, mokré, špinavé, všudypřítomné hlíně? Proč to dělá, nám rodičům? Neustále špinavý, a ještě se u toho usmívá! Moje nervy. A tak se hlína stala ústřední tematikou dnešního kázání. Proč si vlastně Bůh špiní s námi ruce? Jaký v tom vidí záměr? Vždyť jsme často krát, tak nepoužitelní.

„Vstaň! Sestup do domu hrnčířova! Tam ti dám slyšet svá slova.“ Takovým docela konkrétním pokynem začíná onen krátký příběh, který Jeremiáš vypráví. Prorok má vstát – a sestoupit! Nejprve povel „**vstaň!**“ = hop nahoru! ... a hned nato „**sestup!**“ = šup dolů! To je řečeno nejspíš někomu, kdo si sedí, je usazen – a proto potřebuje slyšet „**tak ale hop, pěkně staň!**“ ... a sedí si někde nahoře, někde vyvýšeně, a Bůh ho posílá kamsi dolů, kam musí ze svého bydla „sestupit“. A proč to? Proč má Jeremiáš „vstát ... a kamsi sestupovat“?

Protože Bůh k němu bude mluvit na určitém, konkrétním místě... Ne tam nahoře, kde si dosud seděl, ale na určeném místě tam dole, kam si má dojít... – docela konkrétně: **v hrnčířově dílně**; tam totiž bude osloven; tam k němu Bůh promluví.

My jsme se dnes shromáždili na tomto místě; zdánlivě samozřejmě. Toto místo, tento kostel, má ovšem (jak víte) bohatou – dost zvláštní – historii, zvláštní příběh. Postavili ho naši předkové a kdyby mohl vyprávět svůj příběh, nepochybně by nám nejednou přeběhl mráz po zádech. Dnes nám slouží k setkáním při bohoslužbách, koncertech, přednáškách a mnohému jinému. – Na tomto místě tedy dodnes zní slovo Písma, káže se zde evangelium, ... jak si stavitelé tohoto kostela přáli. **Příběhy Písma by neměly mlčet**; je třeba nacházet nové způsoby, jak jim dát zaznít a jak se jimi dát oslovit... Jsou to příběhy také o nás.

„Jeremiáš šel do hrnčířova domu... – a hle: uviděl ho tam při práci, jak na kruhu formuje své zboží. Když se nádoba nepovedla, když se zkazila, tak hlínu vrátil na hromádku, znovu prohnětl a udělal nádobu jinou – dobrou; takovou, jakou chtěl...“

A to je celé, přátelé... „Kdo má uši k slyšení slyš“ – dodali by na tomto místě někteří, aby místo výmluvné odmlky jasně laskavým posluchačům naznačili, že pointa už byla... V Jeremiášově knize je celá řada takovýchto **mini příběhů**. Jsou to vlastně podobenství – výmluvné obrazy, symbolická konání; podobně jako Ježíšova podobenství v evangeliích; často však spíše podobenství zahraná jako dramatické scénky než vyprávěná jako příběhy. Účinek je ale stejný: odehraje se nebo zazní krátký příběh, a v jádru věci by každému mělo být jasné, oč běží. Ovšem, někdy je připojen ještě komentář, vysvětlení, rozříkání; jakýsi **bonus**. – To abychom se nemohli vymlouvat, že jsme to nepochopili, že nám to nedošlo... Tak tomu bývá jak v prorockých textech, tak v evangeliích, kde svá podobenství vypráví a vysvětluje – Ježíš.

K proroku Jeremiášovi v té hrnčířově dílně promluví tímto způsobem sám Hospodin a skrze proroka svému lidu (své církvi) vzkáže malé **kázáníčko**: *Hle, tak jako je hlína v rukách hrnčíře, tak jste vy v ruce mé – dome Izraelský! – je výrok Hospodinův... (v. 6)* Jednoznačné, konkrétní slovo. Metafora je vysvětlena, prvky obrazného přirovnání jasně identifikovány; nikdo nemůže říct, že neví, o čem o kom to je: **řeč je o vás, mí**

posluchači. Ten názorný příběh s hrnčírěm, který napravuje své dílo, ... a protože chce mít krásné nádoby, hlínu třeba několikrát přehne, zhodnotí a znovu zformuje... **to je příběh o nás, přátelé...** – to je obraz Božího lidu, obraz Božího vedení: *Hle, tak jako je hlína v rukách hrnčírě, tak jste vy v ruce mé...* – říká Bůh těm, kdo se k němu hlásí.

„*Být v Boží ruce...; být v Božích rukou...*“ – s těmito slovy si obvykle spojujeme obraz bezpečí, ochranu, dobré a vlídné zacházení. Teplé dlaně hodného, laskavého dědečka... – To není špatná asociace, to není nesprávně; jenom to ale není celé, je to jen jeden z aspektů. Jistě, v situaci nouze a úzkosti (nebo na základě zkušenosti nouze, ohrožení, z něhož jsem byl zachráněn) je možné vděčně zpívat: „*Někdo mne vede za ruku, když bojím se jít tmou; to je ten, který o mně ví, který je na mě laskavý...*“

Zajisté najdeme v Bibli řadu textů, které tuto polohu víry, tuto „**strunu**“ vyznání vyjadřují – a je moc dobře, že tomu tak je. Ale náš dnešní text mluví o „**Boží ruce**“ jinak! K představě, že „*jsme v Boží ruce*“ totiž patří i to, že ta ruka je mocná a svrchovaná. Proto je pro nás dobré, proto je pro nás útěchou být v této ruce, protože ona je dost silná proti všem nepřátelům, proti všemu ohrožení, proti i té poslední záhubě. Hrnčír je zcela svrchovaný tvůrce; ze své hlíny formuje, co chce ... a pokud to není nějaký „*patla*“, ale „*mistr*“, tak mu pochopitelně není jedno, co mu z hlíny vzejde; chce dobré dílo. Bůh tvoří a každý den přehlíží, co udělal; na konci každého dne spokojeně hodnotí „*dobré, dobré...*“.

Prorok Jeremiáš si dává pozor a formuluje velice pečlivě. Vyhne se ošidné myšlence, že hrnčír při práci sám občas něco taky zkazí – říká výslovně a trochu šroubovaně: „*i zkazila se ta nádoba, co dělal.*“ Tedy v té hlíně se to zkazilo, člověk se zkazil; to my nejsme tím dobrým dílem v ruce Boží, jakým on nás chce mít. O tom je řeč! („*Jako hlína v ruce hrnčírě, tak jste vy v ruce mé...*“). Bůh (jako hrnčír) chce mít dobré dílo; dobrý lid v tomto světě. **Dokonce i tam, kde se to zkazí, pracuje k nápravě;** nevyhazuje hlínu, ale formuje znovu, tvoří znovu; znovu se s tím piplá ... aby dílo nakonec bylo dobré; takové, jaké chtěl.

Proč nám to prorok Jeremiáš říká? Aby nás tím obrazem hrnčírě inspiroval, ba, zcela přímo vyzval k nápravě – k „*obrácení*“ a „*dobrému konání*“. Celá ta řeč, která vysvětluje onen obraz o hrnčírě, totiž nakonec ústí do varování a výzvy: „*Hle – já s vámi hodlám naložit jako hrnčír... Obráťte se každý od své zlé cesty života a konejte dobro na svých cestách, ve svém konání!*“ Jeremiáš zdůrazňuje možnost obratu, možnost nápravy, možnost dobrého konce pro nás.

Tam, kde Bůh svému lidu strojí dobro, buduje jej jak **krásný dům** a pečuje o něj jak o **vzácnou květinu**. Jenže Jeremiáš před nás klade dvě možnosti, dvě cesty, a říká: tak si vyberte! Dělejte, jak umíte. Jenže je jasné, že nejde o volbu dvou rovnocenných možností – cesta dobrá je jen jedna z nich. A prorok volá, vyzývá k obratu, k návratu na ni. Ještě je čas; ještě je šance. Pohlédneme-li na své životy „*od konce*“, v „*perspektivě věčnosti*“, tak sice jsme pod soudem, je jasné, že nekonáme, co máme – ale ještě lze tu naši „*cestu zlou*“ napravit a „*konat dobré*“.

Tady, takto by mohl náš oddíl skončit. Ale to ještě není konec našeho čtení. Je tu ještě jeden verš – jiný závěr, jiné finále – vyústění jako **ledová sprcha** ... či spíše jako facka. Je slyšet hlasitá odpověď těch, které se prorok snažil oslovit; jeho posluchači řekli: „*Ale kuš! – My přece budeme chodit podle svých záměrů... a každý budeme jednat podle zarputilosti svého zlého srdce!*“ Je to posměch, s nímž se Jeremiáš na konci svého kázání setkává. Přitom ale sami na sebe říkají, v čem je jejich problém a proč v perspektivě Božího posouzení nemohou obstát: „*každý budeme jednat podle svého – budeme konat podle zarputilosti svého zlého srdce*“... Vzácně upřímná slova. To je ten náš lidský postoj; **takoví jsme**. My totiž (pokud zrovna nejsme na dně a nepošilháváme po nějakém záchránci) nechceme být v Boží ruce. My chceme být sami sví; autonomní, dospělí lidé: – sami se rozhodovat a jednat tak, jak sami uznáme za dobré; a tak se i hodnotit. Nejsme přece nějaká „*hlína v rukou hrnčírě*“. Nikdo nám přece nebude kázat, jak máme žít a co máme dělat. My chceme konat podle svého, jak sami uvážíme a jak sami chceme.

Toto je (milí přátelé) závěr našeho dnešního čtení z Jeremiášovy knihy; tato odpověď, toto vyznání. Jenže finální příběhu, který Bible vypráví, vyznívá jinak – on ten poslední soud onoho trpělivého, **kreativního Hrnčírě** neprobíhá podle toho, co by rádo naše srdce, nýbrž podle jeho usouzení (naštěstí!). Naději a posilou nám může být, že ještě máme čas: **být v Boží ruce a podle toho konat...** Tak tedy podle toho žijme, konejme, krácejme... Pak se zajisté budeme moci těšit i na ten advent Páně, jemuž jdeme vstříc. Amen

Modlitba

Pane náš, děkujeme, že nás tvaruješ ve své ruce ty – milosrdný a lítostivý Pán, který pro svého Syna Ježíše odpouštíš všechny naše hříchy. Vedeš nás k sobě zpátky. Miluješ nás láskou otcovskou. Amen.

Ticho – 30 sekundPíseň: EZ 358 - Dnes k svému stolu zve nás Pán**Večeře Páně****Vyznání vin**

1. Bože, vyznáváme, že plamen tvého Ducha často zhášíme. Místo abychom druhé zapalovali, sami býváme chladní. Vůči tobě, vůči bližním. Ty jsi své učedníky spojil jedním Duchem, a my stále setrváváme v rozdělení a nepřátelství. Nedovedeme v různosti a jinakosti druhých vidět obohacení, nedovedeme respektovat tolerovat a milovat. Ty víš, jak moc bývá naše jednání bezduché. Kdo vyznáváte před Bohem a před bratry a sestrami svůj hřích, řekněte to nahlas: **VYZNÁVÁM**.
2. Ty nás neopouštíš, nenecháváš nás zmrznout v zimě našich provinění, rozbitých vztahů, zklamaných nadějí. Ale posíláš svého Ducha, aby nás znovu zahříval a rozněcoval, rozhýbával. Kdo věříte ve stále přítomnou a v Duchu svatém přicházející moc Boží lásky, řekněte to nahlas: **VĚŘÍM**.
3. Sami žijeme z odpuštění. Sami spoléháme na odpuštění tvé i všech okolo nás. Ani my nechceme počítat křivdy a provinění, kterých se na nás druzí dopustili. Ke svému ochotě odpustit se přiznejte nahlas: **ODPOUŠTÍM, s pomocí Ducha svatého**.

Slovo milostiPřijměte do svých srdcí slovo milosti:**A. Text:***1 Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši,**2 neboť zákon Ducha, který vede k životu v Kristu Ježíši, osvobodil nás od zákona hříchu a smrti. (Ř 8, 1-2)***B. Pozdrav pokoje: Na znamení pokoje a odpuštění – podejme si mezi sebou navzájem ruce se slovy – „**POKOJ TOBĚ**“.****C. Apoštolské vyznání víry: *Věřím v Boha Otce...****I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení těla a život věčný. Amen.***Slova ustanovení**Poslyšte slova ustanovení svaté večeře Páně:*„Já jsem přijal od Pána, co jsem vám také odevzdal: Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal **chléb**, vzdal díky, lámal jej a řekl: „Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to číňte na mou památku.“**Stejně vzal po večeři i **kalich** a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to číňte, kdykoli budete pít, na mou památku.“ Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.“ (1 K 11, 23-26)***Epikléze (modlitba)**

V pokoře tě prosíme, posvěť svým Duchem tento chléb a toto víno; ať jsou pravdivým znamením a svědectvím, že je mezi námi náš Pán Ježíš Kristus. Sešli svého svatého Ducha také na toto naše společenství, ať nás uvede do tvé pravdy, přivede k jednotě, posílí k ochotné službě světu, v němž se má zjevit tvá sláva. Amen

Pozvání

A tak vše je připraveno. Zváni jsou všichni bez rozdílu církevní příslušnosti. Kdo chcete, přijměte jeho pozvání, ať přicházíte odkudkoli. Přijměte Kristovo pozvání do světa lásky a odpuštění, pravdy a milosrdenství.

PřijímáníPísně během vysluhování – EZ 620 - Moc předivná nás tiše obestírá; EZ 726 - Z tvé ruky, Pane můj

- *Vezměte a jzte to jest tělo mé, které se za vás vydává.*
- *Vezměte a pijte to jest kalich mé krve, která se prolévá za vás na odpuštění hříchů.*

Propouštění

A) *A Pán Ježíš řekl: „Buďte dobré mysli, odpouštějí se ti hříchy“ (Mt 9, 2)*

Jděte ve jménu Páně.

B) *„V milosrdenství věčném slituji se nad tebou a smlouva pokoje mého se nepohne a milosrdenství mé od tebe neodstoupí, praví Hospodin, Vykupitel tvůj“ (Ž 54,8.10)*

Jděte ve jménu Páně.

Děkovná modlitba

Dobrořečíme ti, Pane, za společenství tvého stolu. Ty jsi nás obdaroval svou přítomností, posílils naši víru a daroval nám naději. Smíme žít z mocí tvé lásky. Tvůj pokoj je strůjcem naší radosti a v síle tvého Ducha, nám pomáháš překonávat překážky. Děkujeme ti za náš život. Amen

Píseň: EZ 589 - Buď sláva Bohu, chvála Otci, který stvořil zemi

Ohlášky

Přímluvná modlitba

Z knihy modliteb

Každý ti v tichosti svěřujeme své osobní modlitby...

Prosíme skrze Krista, našeho Pána, ukazuj nám naši vlastní odpovědnost ve zvěstování evangelia a přijmi i tuto naši společnou modlitbu:

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť Tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.

Slůvko dětí

Posláni (Iz 43, 18-19)

18 „Nevzpomínejte na věci dřívější, o minulosti nepřemítejte.

19 Hle, činím něco docela nového a už to raší. Nevíte o tom? Já povedu pouštní cestu, pustou krajinou řeky.

Požehnání

*Ať vás provází Boží pravda a milosrdenství
v dobrém i zlém.*

*Ať vám svítí na cestu Boží světlo a láska,
když před vámi bude tma.*

Píseň: EZ 300 – Hosana, hosana, hosana Bohu na nebi